

Dansk økonomi flot igennem krisen

Bruttonationalproduktet (BNP) steg med 4,7 pct. i 2021. BNP-væksten i 2021 er den højeste siden 1994 og tegner dermed et billede af, at Danmark er kommet godt igennem coronakrisen efter faldet i BNP på 2,1 pct. i 2020. På tværs af Europa var der fremgang at spore i 2021 for alle EU-lande. Danmark var det land, der klarede sig bedst igennem coronakrisen sammenlignet med vores fire største handelspartnere i EU – Nederlandene, Norge, Sverige og Tyskland. Dansk BNP er steget med 2,5 pct. i forhold til før coronakrisen, mens udviklingen i Norge, Sverige og Nederlandene er hhv. 1,7 pct., 1,7 pct. og 0,8 pct. fra 2019 til 2021. I Tyskland var BNP i 2021 endnu 1,8 pct. under niveauet i 2019 – dog var Tyskland også det land, der i 2020 havde den største tilbagegang blandt landene. Den svagere udvikling i Tyskland skal især ses i lyset af, at den tyske industri har klaret sig markant dårligere gennem krisen end de øvrige lande. Industrien samt bygge og anlæg var omvendt blandt de brancher, der i Danmark særligt bidrog til den pæne udvikling.

BNP samt bruttoværditilvækst i udvalgte brancher og lande, 2010-priser, kædede værdier

Anm.: Tal for Danmark er foreløbige for 2019-2021.

Kilde: www.statistikbanken.dk/nabp10, [nahl2](http://www.statistikbanken.dk/nahl2), Eurostat samt egne beregninger. Senest opdateret 30. marts 2022 for Eurostat.

Industri og byggeri bidrog til pæn vækst i dansk BNP

En relativ høj vækst i industrien har stor betydning for dansk økonomis pæne udvikling gennem krisen. I industrien har der i alle landene været fremgang i 2021,

men udgangspunktet fra 2020 var forskelligt. I Danmark ligger industriens bruttoværditilvækst (BVT) i 2021 4,6 pct. over niveauet i 2019. Denne relativt pæne udvikling skal blandt andet ses i lyset af en mindre tilbagegang i 2020 end de øvrige lande. Industriens BVT i Tyskland var derimod kraftigt påvirket af coronakrisen og lå i 2021 5,8 pct. under førkriseniveauet.

I bygge- og anlægsbranchen var kun Nederlandene og Norge ramt af tilbagegang i 2020, mens Danmark har haft uafbrudt fremgang i BVT siden 2018. Den pæne udvikling afspejles også af fremgang i bygge- og anlægsinvesteringerne. Tyskland og Danmark er de lande, der har klaret sig bedst gennem coronakrisen og BVT ligger i 2021 hhv. 3,2 pct. og 5,3 pct. højere end i 2019. Norge lå i 2021 stadig under førkriseniveauet, hvilket skal ses i lyset af en markant nedgang i bygge og anlæg i 2020.

Udviklingen i dansk økonomi i 2021 var udover ovennævnte bl.a. også præget af fremgang i erhvervsservice, der samlet steg med 9,5 pct. Væksten i dansk økonomi i 2021 var generelt bredt funderet på tværs af brancher. Brancherne industri, bygge og anlæg samt handel, transport mv., der sammenlignes internationalt ovenfor, står dog for halvdelen af væksten i den samlede BVT. Hvis erhvervsservice også inkluderes, står gruppen af brancher for 70 pct. af væksten. Kultur og fritid har udvist de mest kraftige udsving under krisen med en nedgang på 36,4 pct. i 2020 og en fremgang på 20,3 pct. i 2021. Da branchen ikke udgør så stor en andel af økonomien, var dens bidrag til den samlede vækst i 2021 dog behersket.

BNP samt bruttoværditilvækst i udvalgte brancher

	2021*	2018	2019*	2020*	2021*	2018	2019*	2020*	2021*
	løbende priser mia. kr.	realvækst i pct.			bidrag til realvækst i BVT				
Bruttonationalprodukt (BNP)	2 497	2,0	2,1	-2,1	4,7				
Bruttoværditilvækst (BVT)	2 169	1,7	2,2	-2,4	4,5	1,7	2,2	-2,4	4,5
Industri	316	3,0	7,2	-0,3	4,9	0,4	1,1	0,0	0,8
Bygge & anlæg	135	-2,7	4,4	1,2	4,1	-0,2	0,2	0,1	0,3
Handel, transport mv.	473	4,5	1,0	-7,6	6,3	0,9	0,2	-1,5	1,2
Handel	288	5,9	0,7	1,4	3,2	0,8	0,1	0,2	0,4
Transport	158	3,0	2,5	-21,2	11,4	0,2	0,1	-1,1	0,6
Hoteller & restauranter	27	-1,0	-0,9	-35,4	17,5	0,0	0,0	-0,6	0,2
Information & kommunikation	101	1,7	4,2	3,1	4,9	0,1	0,2	0,1	0,2
Erhvervsservice	212	2,7	-1,5	1,5	9,5	0,3	-0,1	0,1	0,9
Videnservice	143	3,4	-0,7	2,6	6,6	0,2	0,0	0,2	0,4
Rejsebureauer, rengøring mv.	70	1,2	-2,9	-0,7	15,6	0,0	-0,1	0,0	0,5
Kultur & fritid	26	-1,7	5,0	-36,4	20,3	0,0	0,1	-0,6	0,2
Øvrige brancher	906	0,5	1,3	-1,4	2,2	0,2	0,6	-0,6	0,9

*Foreløbige tal

Anm.: BVT er BNP eksklusive produktskatter (netto) og bruges, når udviklingen på brancher betragtes, da produktskatter er tilknyttet anvendelse på forbrug mv. og ikke produktionen på brancher.

Kilde: www.statistikbanken.dk/nabp19 og [nah12](#)

Transport samt hoteller og restauranter hårdt ramt under coronakrisen

Vækstbilledet i branchen for handel, transport, hoteller og restauranter ligner udviklingen i BNP for både Danmark, Nederlandene, Norge, Sverige og Tyskland. Der ses desuden sammenlignelige tendenser fra indflydelsen af coronakrisen og landenes respektive restriktioner, når BVT for handel, transport mv. betragtes. Ingen af landene var ved udgangen af 2021 endnu på niveau med 2019, men Nederlandene lå bedst blandt de betragtede lande og var kun 0,4 pct. under niveauet før krisen. Sverige og Tyskland var i denne branche de lande, der i 2021 var længst fra at indhente førkriseniveau og lå begge i 2021 2,3 pct. under niveauet i 2019. Det var i Danmark især hoteller og restauranter samt transport, der var påvirket af nedlukningerne i 2020 og samtidig også disse brancher, der gik kraftigt frem i 2021.

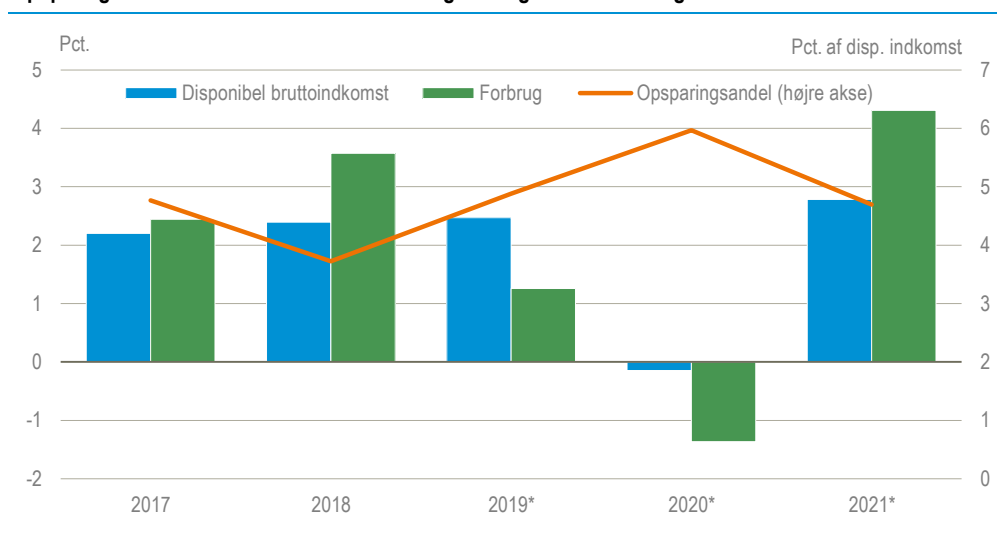
Transport steg med 11,4 pct. i 2021, mens hoteller og restauranter gik frem med 17,5 pct.

Genåbning øger husholdningernes forbrug

Husholdningernes forbrug steg med 4,3 pct. i 2021. Det var især som følge af færre restriktioner og bred genåbning af samfundet i løbet af året, at der var stigende forbrug blandt husholdningerne. Dog skal fremgangen ses i lyset af et fald på 1,4 pct. i 2020. Danskernes købelyst var dermed vendt tilbage i 2021, hvor især forbrug af beklædning og fodtøj gik markant frem efter større nedlukninger af detailhandlen. Den positive udvikling i forbruget skal desuden ses i sammenhæng med, at husholdningernes disponible indkomst steg pænt i 2021, samt den nedenfor nævnte høje opsparing i 2020. I forhold til 2020 steg den disponible indkomst i husholdninger med 2,8 pct., når der korrigeres for prisbevægelser. Det høje niveau skyldes ikke mindst en rekordstigning i beskæftigelsen i 2021, hvorfor lønindkomsten er steget betydeligt. I 2020 var husholdningernes opsparingsadfærd præget af de restriktioner, der blev indført i forbindelse med COVID-19 pandemien. Husholdningerne sparede derfor med 6,0 pct. en rekordhøj del af deres disponible indkomst op. I 2021 sparede husholdningerne 4,7 pct. op og dermed er opsparingskvoten tilbage på niveauet fra før COVID-19.

Lønkomensation og støtteordninger udbudt af staten i forbindelse med coronakrisen var igen i 2021 med til at sikre indkomsten i husholdningerne og holde hånden under beskæftigelsen i brancher påvirket af nedlukning og restriktioner. I første og andet kvartal af 2021, samt især i fjerde kvartal 2020, blev indefrosne feriepenge udbetalt, hvilket grundet beskatningen heraf reducerede den statistiske opgørelse af den disponible indkomst. De indefrosne feriepenge indgår således ikke i samme periode som beskatningen, da feriepengene indregnes i den disponible indkomst på optjeningstidspunktet. For mere detaljeret information om husholdningerne, herunder udviklingen igennem 2021 på kvartaler, se [Sektorfordelt nationalregnskab, 4. kv. 2021](#).

Opsparingsandel samt realvækst i indkomst og forbrug for husholdningerne mv.

*Foreløbige tal.

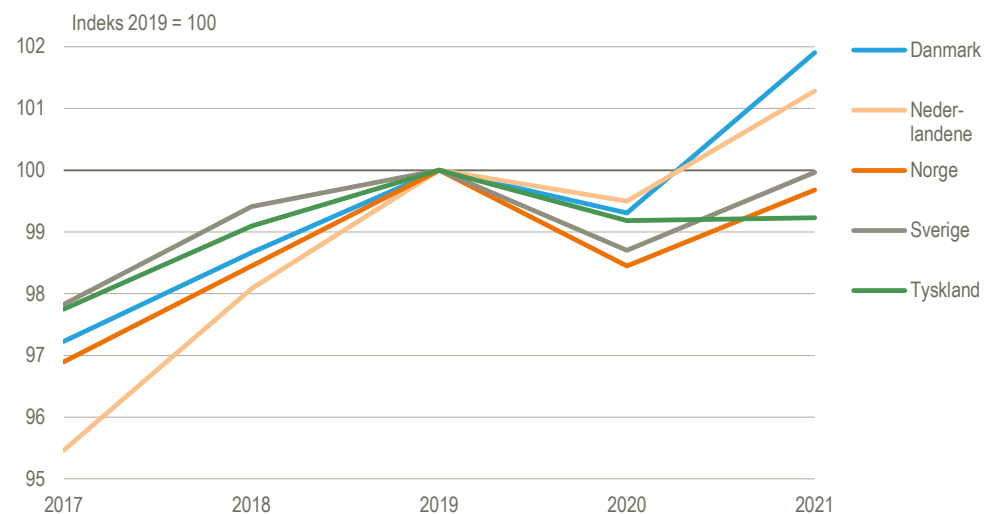
Kilde: www.statistikbanken.dk/naso2_nkhc1

Historisk stigning i beskæftigelsen i 2021

Beskæftigelsen steg med 2,6 pct. i 2021, svarende til 78.200 personer. Der var således tale om en historisk stigning i beskæftigelsen for året 2021. Herudover er beskæftigelsen steget markant mere end andre nordiske lande, hvor den i Sverige og Norge begge steder steg med 1,3 pct. Beskæftigelsen i Danmark lå i 2021 1,9 pct. over førkriseniveauet i 2019, mens den i Nederlandene lå 1,3 pct. over. Beskæftigelsen i Sverige, Norge og Tyskland lå i 2021 stadig under førkriseniveauet. Dermed ses en positiv effekt af lønkompenationsordningerne i Danmark under coronakri-

sen også i beskæftigelsen. Fremgangen i beskæftigelsen og lønkompositionen kan også være med til at forklare, hvorfor de danske husholdningers forbrug er steget med 4,3 pct. i 2021.

Beskæftigelsesudvikling i udvalgte lande

Anm.: Tal for Danmark er foreløbige for 2019-2021.

Kilde: Eurostat, www.statistikbanken.dk/nabb10 samt egne beregninger. Senest opdateret 30. marts 2022 for Eurostat

Pæn fremgang i vareimporten- og eksporten

Den samlede im- og eksport gik frem med hhv. 8,2 pct. og 7,8 pct. i 2021. Det var især varerne, der lå til baggrund for den pæne vækst, da de stod for hhv. 87 pct. og 99 pct. af fremgangen i im- og eksporten. Varegrupperne kemikalier og kemiske produkter, maskiner samt bearbejdede varer gav de største positive bidrag til væksten i både import og eksport. Især for eksporten havde de tre varegrupper stor betydning, hvor maskiner stod for 22 pct. af eksportvæksten, mens de to andre grupper begge stod for 20 pct. Kemikalier og kemiske produkter indeholder bl.a. også medicinske og farmaceutiske produkter. Det positive bidrag fra maskiner til udenrigshandlen med varer afspejler også den pæne fremgang, der var i industrien samt for maskininvesteringer i 2021. Samtidig kan bidraget fra bearbejdede varer ses i lyset af forbrugsfremgang i 2021 i både ind- og udland.

I 2020 var der nedgang i både eksporten og importen med hhv. 7,0 pct. og 4,1 pct. Her var udviklingen modsat 2021 især drevet af nedgang i udenrigshandel med tjenester. Især nedgang i den internationale rejseaktivitet bidrog, hvor nedgang i turisme og flytransport mv. bidrog til over 80 pct. af faldet i importen og knap halvdelen af faldet i eksporten. Rejseaktiviteten kom sig dog ikke så meget for året 2021 samlet, så der var kun små bidrag fra disse poster til væksten i udenrigshandelen.

Fordeling af realvækst i udenrigshandlen

	Import		Eksport	
	2020*	2021*	2020*	2021*
	pct.			
Realvækst i alt	-4,1	8,2	-7,0	7,8
	bidrag til realvækst, andel i pct.			
Varer og tjenester i alt	100	100	100	100
Varer i alt	21	87	19	99
Heraf:				
Kemikalier og kemiske produkter	-14	13	-12	20
Maskiner	-3	16	13	22
Bearbejdede varer	4	14	1	20
Øvrige varer	34	44	17	37
Tjenester i alt	79	13	81	1
Heraf:				
Turisters og forretningsrejsendes forbrug	61	6	33	2
Lufttransport	22	2	13	1
Øvrige tjenester	-5	6	35	-2

*Foreløbige tal

Kilde: www.statistikbanken.dk/nah1 samt egne beregninger på mere detaljerede data

Bred fremgang i efterspørgslen

Stigningen i BNP afspejles i bred fremgang i efterspørgslen. Det største bidrag til stigningen kom fra vareeksporten, mens der også var pæne bidrag fra investeringer samt privat og offentligt forbrug. For mere detaljeret information om væksten i BNP igennem 2021 på kvartaler og efterspørgselskomponenter herunder revision af BNP-væksten, se [Nationalregnskab 4. kv. 2021, revideret](#).

Det offentlige forbrug gik frem med 3,7 pct. i 2021. Dette var især drevet af stigning på sundhedsområdet, der skal ses i relation til test- og vaccineindsatsen mod COVID-19. Opgørelsen af det offentlige forbrug er mere usikker end normalt for 2021. Se mere under *Særlige forhold*. For mere information om de offentlige finanser, se [Regnskaber for offentlig forvaltning og service 2021 marts-version](#).

Forsyningsbalance

	2021*	2018	2019*	2020*	2021*	2018	2019*	2020*	2021*
	løbende priser mia. kr.		realvækst i pct.			bidrag til realvækst i BNP			
Bruttonationalprodukt	2 497	2,0	2,1	-2,1	4,7	2,0	2,1	-2,1	4,7
Import af varer	828	3,3	2,4	-1,5	12,0	-1,0	-0,7	0,4	-3,5
Import af tjenester	492	8,0	3,7	-7,8	2,6	-1,5	-0,7	1,7	-0,5
Eksport af varer	900	1,6	7,7	-2,2	12,7	0,5	2,6	-0,8	4,3
Eksport af tjenester	587	6,1	1,2	-14,0	0,2	1,3	0,3	-3,4	0,0
Privatforbrug	1 139	3,5	1,2	-1,3	4,2	1,6	0,6	-0,6	1,9
Offentlige forbrugsudgifter	609	0,0	1,5	-1,7	3,7	0,0	0,4	-0,4	0,9
Faste bruttoinvesteringer	560	4,2	0,1	5,1	5,6	0,9	0,0	1,1	1,3
Lagerforøgelse mv.	22	9,0	-22,7	-15,4	51,4	0,1	-0,2	-0,1	0,3

*Foreløbige tal

Kilde: www.statistikbanken.dk/nan1

Særlige forhold ved denne offentliggørelse

Anden opgørelse af nationalregnskabet for 2021

Dette er den anden opgørelse af nationalregnskabet for 2021. Opgørelsen beror primært på det kvartalsvise nationalregnskab. BNP-væksten i 2021 er opgjort til 4,7 pct., hvilket er 0,6 procentpoint mere end i den seneste offentliggørelse af [Natio-](#)

nationalregnskab 4. kv. 2021 fra 28. februar. Revisionen skyldes især nye oplysninger for 2021 vedrørende *Firmaernes køb og salg*, *Betalingsbalance og udenrigshandel* og *Industriens salg af varer*. Derudover er der foretaget en sektorfordeling af økonomien.

Den endelige opgørelse af 2021 vil foreligge juni 2024, hvor det mest detaljerede kildegrundlag foreligger. Indtil da vil der systematisk blive indarbejdet bedre kilder i opgørelsen, når de bliver tilgængelige.

I statistikdokumentationen for *Nationalregnskab* kan findes en mere detaljeret kildeoversigt. Desuden kan ændringer i væksten fra version til version findes i *versionstabellen for forsyningsbalancen*.

Opjustering af Firmaernes køb og salg

Opgørelsen af *Firmaernes køb og salg* fra 15. marts bygger nu på indberetninger for 2021 fra langt størstedelen af de momsregistrerede virksomheder. Efterangivelser og forøgelsen af momsindberetninger har medvirket til opjustering af BNP for 2021. I den tidligere offentliggørelse af *Nationalregnskabet* var indarbejdet estimer baseret på en foreløbig intern udgave af firmaernes køb og salg, hvor der indgik mange imputerede oplysninger. På baggrund heraf er der revideret i aktiviteten i markedsmæssige serviceerhverv, byggeriet samt husholdningernes forbrug.

Øget usikkerhed i det offentlige forbrugs realvækst

Oplysninger om det offentlige forbrug er baseret på tallene i *Regnskaber for offentlig forvaltning og service 2021 marts-version*, der blev offentliggjort 25. marts. Oplysninger om det offentlige forbrug er baseret på statsregnskabet samt foreløbige regnskabsoplysninger fra regioner og kommuner. For året 2021 er realvæksten i det offentlige forbrug, baseret på udviklingen i omkostningerne korrigeret for løn- og prisudvikling (inputmetoden), da der endnu ikke findes oplysninger om mængden af de leverede ydelser for det offentlige individuelle forbrug (outputmetoden). Der er aktuelt en øget usikkerhed knyttet til at benytte inputmetoden til at beregne den offentlige realvækst som følge af de særlige omstændigheder med nedlukning, opbygning af særlig COVID-19-kapacitet i sundhedsvæsenet mv. Det forventes, at outputmetoden til beregning af realvæksten i det offentlige forbrug for 2021 sker ved offentliggørelsen 30. juni 2022.

Særlige skøn for forbrug i produktion

Normalt antages der et fast forhold mellem produktion og værditilvækst i beregningen af BNP, således at virksomhedernes forbrug i produktionen er en fast andel af produktionen. Der må dog forventes at have været væsentlige ændringer af disse andele for nogle erhverv pga. COVID-19-følgerne. For de erhverv, der var særligt påvirkede af nedlukninger, blev der foretaget nye skøn for forholdet mellem værditilvækst og produktion, der tog højde for lav omsætning som følge af nedlukning, hvor omkostningerne i langt mindre omfang kunne reduceres.

Mere information: Flere detaljerede tal kan ses på www.dst.dk/stattabel/261 i Statistikbanken.

Kilder og metoder: Nationalregnskabet udarbejdes på grundlag af stort set al statistik, der beskriver delområder inden for økonomi og beskæftigelse. Ved at kombinere disse statistikker med nationalregnskabssystemets begrebsapparat bliver det muligt at afstemme de forskellige oplysninger til et samlet billede. Tallene for de seneste to år er foreløbige, mens de foregående år er baseret på det endelige nationalregnskab.

Se mere i [statistikdokumentationen](#) og [emnesiden](#).

Kommende offentliggørelser, som er konsistente med årsopgørelsen: *Nationalregnskab juni-version 2021* udkommer 30. juni 2022.

Henvendelse: Jonas Dan Petersen, tlf. 39 17 38 65, jop@dst.dk
Louise Julie Bille, tlf. 39 17 38 23, ljb@dst.dk